

UCHWAŁA NR XIX.18 .2016
RADY POWIATU W OPATOWIE
z dnia 31 marca 2016 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy
zastępczej za rok 2015.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 oraz art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445, z późn. zm.) w związku z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.) Rada Powiatu uchwała, co następuje:

§ 1

1. Przyjmuje się sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2015.
2. Sprawozdanie o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Opatowie.

§ 3

Uchwała wchodzi z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
/-/ Zbigniew Wołczarz

SPRAWOZDANIE ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2015

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie, które to Centrum Starosta Opatowski wyznaczył na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Opatowskim od 1 stycznia 2012 r. Zarządzeniem Nr 59.2011 z dnia 29 listopada 2011 r.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.) organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej/Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z zakresu pieczy zastępczej wynikają z:

- 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.);
- 3) powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie opatowskim na lata 2015-2017 – przyjętego Uchwałą Nr V. 8.2015 Rady Powiatu w Opatowie z dnia 11 lutego 2015 r.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców i jest sprawowana w formie:

1. Rodzinnej pieczy zastępczej, której formami są:
  - 1) rodzina zastępcza:
    - a) spokrewniona,
    - b) niezawodowa,
    - c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;
  - 2) rodzinny dom dziecka.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej trwa do osiągnięcia przez niego pełnoletniości albo do 25 roku życia za zgodą rodziny zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej jeżeli wychowanek pobiera naukę.

Realizowano następujące zadania poprzez zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1) prowadzono akcję promującą ideę rodzicielstwa zastępczego oraz prowadzono nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- 2) zapewniono pomoc, poradnictwo i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą poprzez kontakty ze specjalistami w Powiatowym Punkcie Konsultacyjno-Doradczym;
- 3) współpracowano ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami, instytucjami oświatowymi, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, podmiotami leczniczymi;
- 4) zapewniono pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) dokonano okresowej oceny dzieci przebywających w pieczy zastępczej;

- 6) współpracowano z przedstawicielami Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach celem wypracowania linii działania w procesie zgłaszania informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną pod kątem poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 7) prowadzono nadzór nad mieszkaniami chronionymi, które okresowo mogą dać poczucie bezpieczeństwa dla rodzin i dzieci oraz dla pełnoletnich wychowanków rodzin i placówek na starcie w dorosłe życie:
  - a) mieszkanie chronione – 4 miejsca przy Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Nieskurzowie Nowym,
  - b) mieszkanie chronione – 4 miejsca w Internacie Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie ul. Słowackiego 56.

Praca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz zespołu do spraw rodzinnej pieczy zastępczej i koordynatora przebiegała w oparciu o 3 - letni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Opatowskim. Współpraca z sądem w sprawie dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych odbywa się w miarę potrzeb w tym zakresie.

Wzorem lat ubiegłych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie przyłączyło się do kolejnej edycji Akcji Wojewody Świętokrzyskiego „Potrzebuję rodziców od zaraz” na rzecz pozyskiwania kandydatów na rodziców zastępczych poprzez oprawę wizualną na terenie powiatu oraz działań informacyjno- konsultacyjnych w lokalnych mediach.

W 2015 roku zatrudnionych było 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy wspólnie z pracownikiem socjalnym na podstawie wniosku rodziny zastępczej objęli swoją opieką 33 rodziny zastępcze i 47 dzieci w tych rodzinach umieszczonych. Koordynatorzy udzielali wsparcia 25 pełnoletnim wychowankom pozostającym w rodzinach zastępczych.

Do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należało:

- a) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- b) przygotowanie we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,
- c) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- d) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- e) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- f) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

Zatrudnieni koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej złożyli organizatorowi sprawozdania z efektów swojej całorocznej pracy.

Jednym z ważniejszych zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny tej dokonywano raz na kwartał, w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy. Po przeprowadzeniu przedmiotowych ocen w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej formułował na piśmie opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, a następnie przekazywał je do właściwego sądu w formie sprawozdania.

W 2015 r. pracownicy zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej dokonali 96 ocen sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej. Sporządzono również 4 oceny rodzin zastępczych. Ponadto

pracownicy wzięli udział w 4 posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego – Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym, Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Tarłowie, Centrum Opieki nad Dzieckiem w Skopaniu.

W 2015 r. koordynatorzy nawiązywali współpracę z rodzinami zastępczymi na rzecz opracowywania i realizowania planu pomocy dziecku. Podjęli również współpracę ze specjalistami zewnętrznymi – psychologami, pedagogami, w zakresie wsparcia rodzin zastępczych i dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W wielu przypadkach korzystano z przydatnych informacji asystentów rodzin biologicznych i pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej, pracowników oświatowych, aby dobrze zdiagnozować sytuację dziecka i zaplanować optymalne działania w celu udzielenia mu wsparcia oraz zaplanowania przyszłych działań pomocowych. Dla każdego dziecka, przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej został utworzony wspólnie z rodziną zastępczą plan pomocy dziecku, modyfikowany odpowiednio do podejmowanych działań i efektów pracy.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził także nabór i kwalifikację na kandydatów na rodziny zastępcze. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka są zobowiązani posiadać świadectwo ukończenia szkolenia organizowanego przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej prowadzi stały nabór i kwalifikację kandydatów. Szkolenia prowadzone są zgodnie z założeniami programu „PRIDE: Rodzinna opieka zastępcza” przez Świętokrzyski Ośrodek Adopcyjny w Kielcach.

W 2015 r. kandydaci na pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej wzięli udział w dwóch szkoleniach programem „PRIDE: Rodzinna opieka zastępcza” organizowanych przez Świętokrzyski Ośrodek Adopcyjny w Kielcach. Łącznie do szkoleń zgłoszono udział 12 osób. Byli to rodzice zastępczy już opiekujący się dziećmi. Szkolenie ukończyło 10 osób. 2 osoby ze względów prywatnych nie uzyskały świadectwa ukończenia i ponownie zostali zgłoszeni do udziału w szkoleniu.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które spełniają warunki określone w art. 47 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na zlecenie sądów pracownicy zespołu ds. pieczy zastępczej w 2015 r., po przeprowadzeniu analizy sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej sporządzili 4 opinie o kandydatach na rodziców zastępczych.

Rodziny zastępcze i wychowankowie rodzin zastępczych kontynuujący naukę z terenu powiatu opatowskiego:

- 1) liczba rodzin zastępczych ogółem – 55, liczba wychowanków w tych rodzinach – 80, w tym:
  - a) dzieci które opuściły rodzinę zastępczą:
    - spokrewnioną – 2,
    - niezawodową – 5,
  - b) rodziny zastępcze rozwiązane w okresie sprawozdawczym:
    - spokrewnione – 0,
    - niezawodowe – 3;
- 2) liczba rodzin zastępczych spokrewnionych – 30 (w nich 39 dzieci);
- 3) liczba rodzin zastępczych niezawodowych – 22 (w nich 34 dzieci);
- 4) liczba rodzin zastępczych zawodowe – 0;
- 5) liczba rodzinnych domów dziecka – 0;
- 6) dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – 7;

- 7) pełnoletni wychowankowie pozostający w rodzinach zastępczych – ogółem w 2015 r. – 28, wg stanu na dzień 31.12.2015 r. – 25;
- 8) pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych kontynuujący naukę ogółem w 2015 r. – 22, wg stanu na dzień 31.12.2015 r. – 14.

Dzieci w rodzinach zastępczych pochodzące z terenu powiatu opatowskiego zamieszkałe na terenie innego powiatu:

- 1) Ostrowiec Św. – 3 rodziny zastępcze (w tym 5 dzieci);
- 2) Sandomierz – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko);
- 3) Skarżysko Kamienna – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dzieci);
- 4) Płońsk – 1 rodzina zastępcza (w tym 1 dziecko);
- 5) Lipsko – 1 rodzina zastępcza (w tym 2 dzieci).

Ogółem liczba rodzin zastępczych poza powiatem opatowskim – 7.

Ogółem liczba dzieci w rodzinach zastępczych poza powiatem opatowskim – 10.

Rodziny zastępcze z terenu powiatu opatowskiego wychowujące dzieci z terenu innych powiatów:

- 1) Radom – 1 dziecko;
- 2) Ostrowiec Św. – 4 dzieci;
- 3) Warszawa – 1 dziecko;

Ogółem dzieci z innych powiatów – 6.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w realizacji swoich zadań z:

- sądami rodzinnymi, przesyłając informacje o całokształcie sytuacji dziecka, okresową ocenę sytuacji dziecka,
- z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny sytuacji dziecka oraz partycypowania w kosztach utrzymania pieczy zastępczej,
- z kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień sądu,
- z ośrodkiem adopcyjnym w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe,
- instytucjami oświatowymi (szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi) monitorując przebieg edukacji dzieci,
- podmiotami leczniczymi w zakresie uzyskania przez rodziny pomocy specjalistycznej.

Pracownicy zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w ciągu całego roku regularnie brali udział w różnych szkoleniach i konferencjach, podnoszących kwalifikacje i umiejętności.

**ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA 2016 R.**

1. Praca z rodzinami, ocena ich funkcjonowania poprzez działanie zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Zorganizowanie szkolenia dla rodzin spokrewnionych i niezawodowych.
3. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
4. Pozyskiwanie, szkolenie kandydatów na rodziny niezawodowe i zawodowe.
5. Podjęcie działań w kierunku odnowienia więzi rodzinnych między wychowankami placówek a rodzinami celem umożliwienia dzieciom powrót do rodzinnego domu lub do rodziny zastępczej.

6. Rozpoznawanie potrzeb w powiecie – sytuacji, zjawisk kryzysowych dotyczących osób i rodzin, pod kątem realizacji programu dla dziecka i rodziny oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Organizowanie i sprawowanie pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej.
8. Współpraca z organizacjami pożytku publicznego, kościołami i samorządami gmin w szczególności z asystentami gmin, powiatów i województwa.
9. Pomoc pełnoletnim wychowankom w usamodzielnianiu oraz poszukiwaniu drogi w życiu.
10. Badanie pedagogiczne pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych.
11. Utworzenie dwóch mieszkań wspierających dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą w ramach środków pozyskanych z UE-EFS.
12. Szkolenie dla trenerów programem PRIDE – w celu zapewnienia szkoleń dla kandydatów na pełnienie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.
13. Kontynuacja wsparcia dla rodzin zastępczych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Opracował:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie.